Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

7 noiembrie 2018 *

„Recurs – Ajutoare de stat – Acțiune în anulare – Admisibilitate – Ajutor al autorităților portugheze pentru rezoluția instituției financiare Banco Espírito Santo SA – Crearea și capitalizarea unei bănci-punte – Decizie a Comisiei Europene prin care ajutorul este declarat compatibil cu piața internă – Interesul de a exercita acțiunea – Acțiune la instanțele naționale având ca obiect anularea deciziei de rezoluție a Banco Espírito Santo”

În cauza C-544/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 18 septembrie 2017,

BPC Lux 2 Sàrl, cu sediul în Senningerberg (Luxemburg), și celelalte recurente ale căror nume figurează în anexa la recurs, reprezentate de J. Webber și de M. Steenson, solicitors, precum și de B. Woolgar, barrister, și de K. Bacon, QC,

recurente,

celelalte părți din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de L. Flynn și de P.-J. Loewenthal, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

Republica Portugheză,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera întâi),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, vicepreședintă, îndeplinind funcția de președintă a Camerei întâi, domnii J.-C. Bonichot, E. Regan (raportor), C. G. Fernlund și S. Rodin, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, recurentele solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 19 iulie 2017, BPC Lux 2 și alții/Comisia (T-812/14, nepublicată, denumită în continuare „ordonanța atacată”, EU:T:2017:560), prin care acesta a respins ca inadmisibilă acțiunea lor având ca obiect anularea Deciziei C(2014) 5682 final a Comisiei din 3 august 2014 privind ajutorul de stat SA.39250 (2014/N) – Portugalia – Rezoluția Banco Espírito Santo (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Istoricul cauzei și decizia în litigiu

2 Recurentele sunt creditori subordonați ai Banco Espírito Santo SA (denumită în continuare „BES”), titulari ai unor creanțe de rang inferior 2.

3 În luna mai a anului 2014, în urma unui audit efectuat de Banco de Portugalia (Banca Portugaliei) la grupul Espírito Santo International SA, s-a ajuns la concluzia că acesta se afla într-o situație financiară dificilă, care putea avea o incidență negativă asupra solvabilității BES, la care era acționar majoritar.

4 La 30 iulie 2014, BES și-a publicat rezultatele pentru primul semestru al anului 2014, care indicau o pierdere financiară semnificativă. Aceasta a fost urmată, în cursul lunii iulie a anului 2014, de o scădere importantă a depozitelor.

5 În acest context, autoritățile portugheze au decis să supună BES unei proceduri de rezoluție, care presupunea crearea unei instituții de credit temporare, „banca-punte”, căreia îi erau transferate activitățile comerciale viabile ale BES. În urma acestor transferuri de active și de pasive către banca-punte, celelalte active și pasive reziduale trebuiau să rămână în cadrul BES, care urma să devină o „entitate de lichidare”.

6 La 3 august 2014, autoritățile portugheze au notificat Comisiei Europene un proiect de ajutor de stat în valoare de 4 899 de milioane de euro acordat prin intermediul Fundo de Resolução (Fondul de rezoluție, Portugalia), destinat să furnizeze băncii-punte un capital inițial. Împreună cu această notificare, autoritățile portugheze au transmis Comisiei două rapoarte ale Băncii Portugaliei, și anume, pe de o parte, o evaluare a opțiunilor care puteau fi avute în vedere pentru rezoluția BES, a cărei concluzie era că singura soluție care permitea menținerea stabilității financiare a Republicii Portugheze era crearea unei bănci-punte, și, pe de altă parte, o descriere a procedurii care trebuia urmată pentru rezoluția BES. După acest din urmă raport, autoritățile portugheze au prezentat Comisiei angajamente referitoare atât la banca-punte, cât și la entitatea de lichidare, cu privire la lichidarea lor ordonată. Angajamentele comune acestor două instituții erau legate de gestiunea activelor existente, de plafonarea salariilor și de interzicerea dobândirii de participații, a plății de cupoane sau de dividende și a publicității prin intermediul ajutorului de stat.

7 În aceeași zi, Comisia a adoptat la finalul fazei preliminare de examinare, în temeiul articolului 108 alineatul (3) TFUE, decizia în litigiu, prin care concluziona că măsura notificată, și anume injecția de capital în valoare de 4 899 de milioane de euro de către autoritățile portugheze în banca-punte însoțită de angajamente asumate de aceste autorități, constituia un ajutor de stat compatibil cu piața internă potrivit articolului 107 alineatul (3) litera (b) TFUE (denumit în continuare „ajutorul în cauză”).

8 Potrivit angajamentelor prezentate de autoritățile portugheze, se prevedea printre altele că niciunul dintre activele acționarilor și ale titularilor de creanțe subordonate și niciun instrument hibrid nu ar putea fi transferate băncii-punte. Se preciza de asemenea că lichidarea BES ar trebui să aibă loc cel târziu la 31 decembrie 2016.

Procedura în fața Tribunalului și ordonanța atacată

9 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 12 decembrie 2014, reclamantele au introdus o acțiune în anularea deciziei în litigiu.

10 La 7 decembrie 2016, Tribunalul a adresat o întrebare reclamantelor referitoare la existența, în ceea ce le privește, a unui interes de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu.

11 La 23 ianuarie 2017, reclamantele au răspuns la întrebarea Tribunalului.

12 Prin ordonanța atacată, Tribunalul a respins acțiunea ca inadmisibilă după ce a constatat din oficiu lipsa interesului reclamantelor de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu. Tribunalul a considerat că nu era necesar să se pronunțe cu privire la cauza de inadmisibilitate invocată de Comisie și întemeiată pe lipsa, în ceea ce le privește pe reclamante, a calității procesuale active pentru a formula o acțiune împotriva aceleiași decizii.

Concluziile părților

13 Prin recursul formulat, recurentele solicită Curții:

– anularea ordonanței atacate;

– trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare pe fond și

– obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

14 Comisia solicită Curții:

– respingerea recursului și

– obligarea recurentelor la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

Argumentele părților

15 Recurentele invocă un motiv unic, întemeiat pe faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat că nu aveau un interes în anularea deciziei în litigiu.

16 Astfel cum ar reieși din cuprinsul punctelor 27 și 33 din ordonanța atacată, recurentele ar fi susținut în fața Tribunalului că anularea deciziei în litigiu ar crește foarte semnificativ probabilitatea de succes al acțiunii în anulare pe care acestea au introdus-o în fața instanțelor naționale împotriva deciziei de rezoluție a BES și că un asemenea succes ar avea drept consecință fie anularea rezoluției BES, fie nașterea unui drept de a solicita despăgubiri. În special, recurentele ar fi prezentat o declarație a unui avocat portughez, în care acesta prezenta în detaliu motivele pentru care anularea deciziei în litigiu ar avea o incidență asupra procedurii naționale menționate, cu toate că obiectul acesteia este diferit de obiectul acțiunii în fața Tribunalului. În plus, această probă nu ar fi fost contestată în primă instanță.

17 Pe de altă parte, astfel cum Curtea ar fi statuat la punctele 68, 69 și 79 din Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia (C-33/14 P, EU:C:2015:609), faptul că anularea unei decizii de către instanța Uniunii este de natură să aducă un beneficiu în cadrul unei acțiuni intentate la instanțele

naționale, inclusiv o acțiune în despăgubire, ar fi suficient, în principiu, pentru a constitui temeiul unui astfel de interes de a exercita acțiunea în fața instanțelor Uniunii. Ordonanța atacată nu ar contrazice acest principiu.

18 Cu toate acestea, Tribunalul a concluzionat la punctele 34 și 35 din ordonanța atacată că, din moment ce procedura introdusă în fața sa și cea introdusă în fața instanțelor portugheze nu aveau același obiect, anularea deciziei în litigiu nu ar avea incidență asupra interpretării de către acestea din urmă a normelor constituționale portugheze. Or, potrivit recurentelor, era de competența exclusivă a instanțelor portugheze să ajungă la o astfel de concluzie, pe baza dreptului portughez, iar nu a instanței Uniunii să facă acest lucru, pe baza dreptului Uniunii. Astfel, Tribunalul s-ar fi substituit în mod eronat instanțelor naționale în vederea aprecierii temeiniciei acțiunii naționale.

19 În subsidiar, recurentele susțin că, deși Tribunalul ar fi fost în drept să aprecieze temeinicia argumentelor juridice de drept portughez prezentate în declarația avocatului lor portughez, aprecierea sa ar fi denaturat în mod vădit probele care i-au fost prezentate.

20 În apărare, Comisia arată mai întâi că, în măsura în care recurentele contestă interpretarea dreptului portughez efectuată de Tribunal, o astfel de interpretare constituie o chestiune de fapt care nu poate face, în principiu, obiectul controlului Curții. Curtea ar fi competentă numai să verifice dacă a existat o denaturare a dreptului național de către Tribunal. Această denaturare ar trebui să reiasă în mod vădit din înscrisurile de la dosarul care se află la dispoziția Curții, fără a fi necesară o nouă apreciere a faptelor și a probelor.

21 Or, în speță, recurentele nu ar indica ce fapte sau elemente de probă au putut fi denaturate de Tribunal și nici nu ar demonstra existența unor erori săvârșite de Tribunal care l-ar fi putut determina să denatureze faptele sau probele. Contrar celor pretinse de recurente, Tribunalul nu ar fi concluzionat din proprie inițiativă că argumentele expuse de avocatul lor portughez în declarația sa nu erau întemeiate. S-ar fi considerat astfel că, întrucât obiectul procedurii inițiate în fața sa era diferit de obiectul procedurii în fața instanțelor portugheze, ceea ce nu ar fi contestat de recurente, anularea deciziei în litigiu nu poate avea o incidență asupra interpretării dreptului portughez efectuate de instanța națională. În consecință, recursul recurentelor ar fi vădit inadmisibil, întrucât ar privi o chestiune de fapt.

22 În continuare, Comisia amintește că reclamantului îi revine obligația de a aduce dovada interesului său de a exercita acțiunea. Nu ar intra în competența Tribunalului să caute și să identifice în anexe motivele care ar putea fi considerate temei al acțiunii, acestea având o funcție pur probatorie și instrumentală.

23 În speță, deși recurentele arată că anularea deciziei în litigiu ar veni în susținerea argumentului lor conform căruia rezoluția BES era disproporționată potrivit dreptului portughez, în răspunsul lor cu privire la interesul acestora de a exercita acțiunea nu ar fi fost dată nicio explicație în susținerea acestei afirmații. În special, explicațiile pe care recurentele le prezentaseră în această privință în fața Tribunalului nu se găseau în însuși textul acestui răspuns, ci numai într-o declarație redactată de un avocat portughez, care figurează în anexa la aceasta.

24 În răspunsul recurentelor cu privire la interesul lor de a exercita acțiunea, acestea ar fi arătat, în plus, că anularea deciziei în litigiu le-ar permite de asemenea să susțină că măsura constând în rezoluția BES, în lipsa capitalizării băncii-punte prin acordarea ajutorului de stat în cauză, nu era de natură să evite insolvabilitatea BES. Or, în acest răspuns nu ar fi fost dată nicio explicație în ceea ce privește modul în care anularea deciziei în litigiu putea să determine anularea deciziei de rezoluție a BES sau să constituie temeiul unei acțiuni ulterioare în despăgubire împotriva statului portughez sau a Băncii Portugaliei.

25 În sfârșit și în orice caz, pentru a exista un interes de a exercita acțiunea împotriva unei decizii a Comisiei, succesul acțiunii în despăgubire formulate în cadrul unei proceduri judiciare naționale ar trebui să depindă de succesul acțiunii în anulare împotriva acestei decizii, astfel cum ar fi fost cazul în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Or, recurentele nu ar fi stabilit o legătură comparabilă între procedura de anulare pe care acestea au introdus-o în fața Tribunalului împotriva deciziei în litigiu și acțiunea în despăgubire ipotetică pe care acestea afirmă că au dreptul să o intenteze împotriva statului portughez și a Băncii Portugaliei, în cazul în care acțiunea lor din cadrul procedurii judiciare naționale împotriva deciziei de rezoluție ar fi admisă.

26 În special, astfel cum ar fi explicat Tribunalul la punctele 28-31 din ordonanța atacată, decizia de rezoluție a BES, iar nu decizia în litigiu, este cea care a putut avea o incidență concretă asupra valorii creanțelor recurentelor, astfel încât o eventuală anulare a deciziei în litigiu nu ar avea ca efect să impună statului portughez să revină asupra acestei decizii de rezoluție. În consecință, nu ar fi în mod necesar întemeiat ca recurentele să introducă o acțiune în despăgubire împotriva statului portughez sau a Băncii Portugaliei la instanțele naționale.

27 În plus, chiar dacă anularea deciziei în litigiu ar putea avea drept consecință anularea deciziei de rezoluție a BES și dacă anularea acestei din urmă decizii ar putea constitui temeiul unei acțiuni în despăgubire împotriva statului portughez și a Băncii Portugaliei, o asemenea acțiune viitoare nu poate constitui baza pe care recurentele ar putea-o invoca pentru a justifica un interes în anularea deciziei în litigiu. Astfel, după cum ar reieși din cuprinsul punctelor 56, 69 și 79 din Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia (C-33/14 P, EU:C:2015:609), o asemenea acțiune în despăgubire ar fi pur ipotetică, întrucât ar depinde de succesul procedurii naționale.

Aprecierea Curții

28 Curtea a amintit în mai multe rânduri că o acțiune în anulare introdusă de o persoană fizică sau juridică nu este admisibilă decât în măsura în care aceasta din urmă are un interes să obțină anularea actului atacat. Un asemenea interes presupune ca anularea acestui act să poată avea, prin ea însăși, consecințe juridice și ca acțiunea să poată astfel, prin rezultatul său, să aducă un beneficiu părții care a introdus-o (Hotărârea din 4 iunie 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Comisia, C-682/13 P, nepublicată, EU:C:2015:356, punctul 25 și jurisprudența citată).

29 În plus, interesul de a exercita o acțiune în anulare trebuie să fie născut și actual și se apreciază la data la care este formulată acțiunea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 septembrie 2009, Comisia/Koninklijke FrieslandCampina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, punctul 65, și Hotărârea din 4 iunie 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Comisia, C-682/13 P, nepublicată, EU:C:2015:356, punctul 26).

30 În speță, trebuie, mai întâi, respinsă argumentația Comisiei potrivit căreia recursul este inadmisibil în măsura în care prin acesta se contestă aprecierea de fapt efectuată de Tribunal cu privire la eventuala incidență a acțiunii introduse în fața sa asupra acțiunii în anulare formulate de recurente la instanțele naționale.

31 Desigur, Tribunalul este singurul competent să constate și să aprecieze faptele și, în principiu, să analizeze elementele de probă pe care le reține în susținerea acestor fapte. Revine însă Curții sarcina de a-și exercita controlul, odată ce Tribunalul efectuează calificarea lor juridică și stabilește consecințele în drept care decurg din acestea. Prin urmare, aspectul dacă, având în vedere astfel de fapte și elemente de probă, anularea deciziei în litigiu de către instanța Uniunii este de natură să le confere recurentelor un beneficiu în cadrul unei acțiuni introduse la instanțele naționale, care poate

dovedi interesul lor de a exercita acțiunea la instanța Uniunii, este o chestiune de drept care intră sub incidența controlului pe care Curtea îl exercită în cadrul unui recurs (a se vedea prin analogie Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 68).

32 În continuare, trebuie de asemenea respinsă argumentația Comisiei potrivit căreia recurentele nu au justificat în mod suficient interesul lor de a exercita acțiunea, întrucât explicațiile pe care le-au prezentat în această privință în fața Tribunalului nu se regăseau în textul însuși al răspunsului acestora cu privire la interesul lor de a exercita acțiunea, ci numai într-o anexă la acesta.

33 Desigur, astfel cum Curtea a statuat deja, îi revine reclamantului sarcina de a face dovada interesului său de a exercita acțiunea, care constituie condiția esențială și primordială a oricărei acțiuni în justiție (Hotărârea din 4 iunie 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Comisia, C-682/13 P, nepublicată, EU:C:2015:356, punctul 27 și jurisprudența citată).

34 În special, pentru ca o acțiune în anularea unui act, formulată de o persoană fizică sau juridică, să fie admisibilă, trebuie ca reclamanta să justifice în mod pertinent interesul pe care îl prezintă pentru ea anularea acestui act (Hotărârea din 4 iunie 2015, Andechser Molkerei Scheitz/Comisia, C-682/13 P, nepublicată, EU:C:2015:356, punctul 28, și Hotărârea din 20 decembrie 2017, Binca Seafoods/Comisia, C-268/16 P, EU:C:2017:1001, punctul 45).

35 Or, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 27 și 33 din ordonanța atacată, recurentele, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal în această privință, au susținut că anularea deciziei în litigiu ar crește foarte semnificativ probabilitatea de succes al procedurii de control jurisdicțional pe care o introduseseră în fața instanțelor portugheze împotriva deciziei de rezoluție a BES. În special, acestea au precizat că un astfel de succes ar avea drept consecință fie anularea acestei decizii de rezoluție a BES, fie nașterea dreptului lor de a solicita despăgubiri pentru pierderile suferite din cauza rezoluției nelegale a BES.

36 Pe de altă parte, din același răspuns al recurentelor cu privire la interesul lor de a exercita acțiunea reiese că acestea au dezvoltat, pe mai multe pagini, argumentația lor în această privință. În special, acestea s-au întemeiat pe hotărârile în materie ale Curții și ale Tribunalului și au explicat pe scurt, dar suficient, motivele pentru care, potrivit declarației unui avocat portughez anexate la acest răspuns, anularea deciziei în litigiu ar crește semnificativ șansele lor de succes în cadrul acțiunii naționale în anularea deciziei de rezoluție a BES. În special, potrivit acestora, anularea deciziei în litigiu de către Tribunal ar permite, pe de o parte, susținerea argumentelor deja invocate de ele în cadrul acțiunii naționale potrivit cărora rezoluția BES era disproporționată în dreptul portughez și, pe de altă parte, invocarea, tot în cadrul acțiunii respective, a argumentului potrivit căruia, în lipsa ajutorului de stat în cauză, rezoluția BES nu ar fi putut atinge obiectivul care constă în evitarea insolvabilității sale.

37 Deși este adevărat, pe de o parte, că detaliile argumentației recurentelor referitoare la interesul lor de a exercita acțiunea nu figurau în textul însuși al răspunsului pe care acestea l-au adresat Tribunalului, ci în anexa la acesta și, pe de altă parte, că recurentele au adăugat, în recursul formulat, elemente care nu figurau în răspunsul menționat, nu este mai puțin adevărat că, în linii mari, argumentația recurentelor în această privință se regăseau în chiar acest răspuns.

38 În plus, având în vedere atât lungimea, cât și caracterul probatoriu al declarației avocatului portughez anexate la răspunsul recurentelor cu privire la interesul lor de a exercita acțiunea, precum și alte dovezi, nu se poate imputa recurentelor că le-au anexat la răspunsul menționat, prin acesta din urmă urmărindu-se, în plus, aprofundarea argumentației lor referitoare la calitatea lor procesuală activă, de asemenea ca răspuns la o invitație a Tribunalului în acest sens.

39 În rest, în măsura în care, prin argumentația sa, Comisia intenționează să stabilească insuficiența însăși a elementelor invocate de recurente în primă instanță pentru a stabili interesul lor de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu, această argumentație privește concluzia la care a ajuns

Tribunalul în ordonanța atacată potrivit căreia reclamantele nu aveau un interes de a exercita acțiunea în această privință. Prin urmare, această argumentație trebuie tratată în cadrul aprecierii temeiniciei motivului unic invocat în cadrul prezentului recurs.

40 Trebuie să se examineze astfel dacă, la punctele 34-36 din ordonanța atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat că, dat fiind că procedura în fața Tribunalului și procedura în fața instanțelor naționale nu aveau același obiect, o eventuală anulare a deciziei în litigiu nu ar avea nicio incidență asupra respectivei proceduri naționale și nu ar aduce, așadar, niciun beneficiu recurentelor.

41 Din cuprinsul acestor puncte din ordonanța atacată reiese că Tribunalul a arătat că procedura națională privea numai problema conformității cu dreptul național a recurgerii la o procedură de rezoluție, în timp ce acțiunea în fața sa privea numai compatibilitatea cu dreptul Uniunii a procedurii de rezoluție. Acesta a concluzionat că o eventuală apreciere, ca atare, a respectării de către Comisie a dreptului Uniunii nu ar avea nicio incidență asupra interpretării de către instanțele portugheze a dreptului lor național, în special cu privire la aspectul dacă principiul proporționalității, astfel cum este protejat de Constituția portugheză, a fost încălcat.

42 În această privință, Curtea a statuat că, în principiu, o parte își menține interesul de a continua o acțiune în anulare atunci când aceasta din urmă poate constitui temeiul unei eventuale acțiuni în despăgubire (Hotărârea din 20 iunie 2013, Cañas/Comisia, C-269/12 P, nepublicată, EU:C:2013:415, punctul 17).

43 Eventualitatea unei acțiuni în despăgubire este suficientă pentru a constitui temeiul unui astfel de interes de a exercita acțiunea, în măsura în care acesta nu este ipotetic (a se vedea Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 79).

44 Curtea a statuat de asemenea că interesul de a exercita acțiunea poate să decurgă din orice acțiune în fața instanțelor naționale în cadrul căreia eventuala anulare a actului atacat în fața instanței Uniunii poate aduce un beneficiu reclamantului (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 81).

45 În sfârșit, menținerea unui astfel de interes de a exercita acțiunea trebuie să fie apreciată *in concreto*, ținând seama în special de consecințele nelegalității pretinse și de natura prejudiciului pretins suferit (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 70 și jurisprudența citată).

46 În speță, în recursul formulat, recurentele susțin că prejudiciul pe care îl suferă constă în faptul că, întrucât obligațiunile lor au rămas entitatea de lichidare, procedura de rezoluție a avut drept consecință transformarea lor din deținătoare de obligațiuni la BES în deținătoare de obligațiuni la o bancă ale cărei active nu aveau nicio valoare, care nu putea avea afaceri noi și a cărei licență bancară trebuia retrasă după o scurtă perioadă de lichidare. Acestea ar fi suferit, așadar, pierderi substanțiale și situația lor juridică ar fi fost modificată. În plus, astfel cum reiese din răspunsul lor către Tribunal cu privire la interesul acestora de a exercita acțiunea și din anexele la răspunsul respectiv, recurentele arată că, având în vedere cuantumul pierderilor financiare, situația lor nu ar fi comparabilă cu situația în care se aplică normele obișnuite privind insolvabilitatea din dreptul portughez, întrucât acestea din urmă prevăd rambursarea tuturor creditorilor unei întreprinderi, inclusiv a deținătorilor de creanțe subordonate, pe baza activelor întreprinderii și în conformitate cu ordinea de rambursare. În răspunsul menționat, recurentele au ajuns la concluzia că au pierdut dreptul de reclamație împotriva tuturor activelor BES, inclusiv activele viabile, în conformitate cu normele portugheze obișnuite în materie.

47 În ceea ce privește consecințele nelegalității invocate, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 35 din prezenta hotărâre, recurentele au arătat în fața Tribunalului, cum susțin și în fața Curții, că succesul în cadrul unei acțiuni în anulare formulate în fața instanțelor portugheze împotriva deciziei de rezoluție a BES ar avea drept consecință anularea acestei decizii, respectiv nașterea dreptului lor de a solicita despăgubiri pentru pierderile suferite ca urmare a rezoluției nelegale a BES.

48 La rândul său, Comisia subliniază în esență că viitoarea acțiune națională în despăgubire pe care recurentele se întemeiază pentru a-și susține interesul de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu este ipotetică, întrucât nu este sigur că această acțiune la nivel național va fi introdusă efectiv, iar recurentele nu au dovedit o legătură suficientă între respectiva acțiune națională și acțiunea în primă instanță în fața Tribunalului.

49 Cu toate acestea, chiar dacă posibilitatea ca recurentele să introducă în viitor o acțiune în despăgubire nu le poate conferi un interes născut și actual de a solicita anularea deciziei în litigiu, trebuie amintit că un asemenea interes poate rezulta totuși, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 44 din prezenta hotărâre, din orice acțiune în fața instanțelor naționale în cadrul căreia eventuala anulare a actului atacat poate aduce un beneficiu reclamantului.

50 Or, este cert că recurentele au introdus o acțiune în anulare împotriva deciziei de rezoluție a BES în fața instanțelor portugheze. În plus, din elementele de care dispune Curtea reiese că această acțiune este, în sine, de natură să confere un beneficiu recurentelor.

51 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă, astfel cum susțin recurentele, anularea de către Tribunal a deciziei în litigiu ar putea avea o incidență asupra acțiunii în anulare introduse de acestea în fața instanțelor naționale împotriva deciziei de rezoluție a BES.

52 Este adevărat, aspect care nu este, de altfel, contestat în cadrul prezentului recurs, că, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 34 din ordonanța atacată, acțiunea introdusă în fața acestuia din urmă nu avea același obiect cu cea introdusă în fața instanțelor portugheze, întrucât cea dintâi privea constatarea incompatibilității ajutorului de stat în cauză cu dreptul Uniunii, în timp ce prin intermediul celei de a doua se urmărește constatarea incompatibilității deciziei de rezoluție a BES cu dreptul portughez.

53 Cu toate acestea, atât din ordonanța atacată, cât și din dosarul prezentat Curții rezultă că decizia în litigiu și decizia de rezoluție a BES sunt indisolubil legate. În special, din cuprinsul punctelor 4-7 din această ordonanță rezultă că procedura de rezoluție „presupunea” crearea unei instituții de credit temporare, căreia îi erau transferate activitățile comerciale viabile ale BES. Din cuprinsul acestor puncte reiese de asemenea că, potrivit unei evaluări transmise Comisiei de către autoritățile portugheze cu privire la opțiunile care puteau fi avute în vedere pentru rezoluție, crearea unei bănci-punte era considerată „singura soluție” care permitea menținerea stabilității financiare a Republicii Portugheze, iar Comisia a considerat ajutorul de stat în cauză compatibil cu piața internă, ținând seama de angajamentele prezentate de autoritățile portugheze, care vizau atât banca-punte, cât și entitatea de lichidare și care priveau lichidarea ordonată a acestora. Printre angajamente era prevăzută în special interdicția de a transfera băncii-punte activele acționarilor și ale deținătorilor de titluri de creanță subordonate.

54 Desigur, este cert că, astfel cum a amintit Tribunalul la punctul 28 din ordonanța atacată, scăderea valorii obligațiunilor ale căror titulare erau recurentele își are originea în decizia de rezoluție a BES. De asemenea, după cum a afirmat Tribunalul la punctul 31 din ordonanța atacată, care nu este contestat de recurente, o eventuală anulare a deciziei în litigiu nu ar avea ca efect să impună Republicii Portugheze să revină asupra deciziei sale de a crea o bancă-punte și de a nu include în patrimoniul său obligațiile de tipul celor deținute de recurente.

55 Cu toate acestea, având în vedere legăturile indisociabile care există între decizia în litigiu și decizia de rezoluție a BES, astfel cum sunt prezentate la punctul 53 din prezenta hotărâre, care demonstrează printre altele că ajutorul de stat în cauză a fost acordat în cadrul rezoluției BES, trebuie să se constate că, astfel cum susțin recurentele, nu era permis Tribunalului să concluzioneze, fără a se substitui instanțelor portugheze în vederea aprecierii temeiniciei acțiunii în anulare pe care acestea au introdus-o împotriva deciziei de rezoluție a BES, că, întrucât obiectul acestei din urmă acțiuni nu era același cu cel al acțiunii introduse în fața Tribunalului, o eventuală anulare a deciziei în litigiu nu ar putea nicidecum să afecteze aprecierea de către instanțele portugheze a acțiunii prezentate în fața acestora, în special în modul schițat de recurente atât în înscrisurile lor în fața Tribunalului, cât și în cadrul recursului lor în fața Curții.

56 Astfel, instanța Uniunii nu are obligația ca, în vederea examinării interesului de a exercita acțiunea în fața sa, să aprecieze probabilitatea temeiniciei unei acțiuni introduse la instanțele naționale în temeiul dreptului intern și, prin urmare, să se substituie acestora în vederea unei astfel de aprecieri. Este, în schimb, necesar, dar suficient ca, prin rezultatul său, acțiunea în anulare introdusă la instanța Uniunii să poată aduce un beneficiu părții care a introdus-o (Hotărârea din 17 septembrie 2015, Mory și alții/Comisia, C-33/14 P, EU:C:2015:609, punctul 76). Or, acesta este cazul în speță, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 42-55 din prezenta hotărâre.

57 Având în vedere tot ceea ce precedă, trebuie să se constate că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat la punctele 34-36 din ordonanța atacată că, dat fiind că procedura în fața sa și procedura națională nu aveau același obiect, eventuala anulare a deciziei în litigiu nu ar avea nicio incidență asupra acestei din urmă proceduri și, prin urmare, nu ar aduce niciun beneficiu reclamantelor, în sensul jurisprudenței pertinente.

58 În consecință, Tribunalul a concluzionat tot în mod eronat, la punctul 37 din această ordonanță, că acțiunea reclamantelor trebuia să fie respinsă ca inadmisibilă pentru lipsa interesului de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu.

59 În aceste condiții, se impune admiterea recursului și, în consecință, anularea ordonanței atacate.

Cu privire la trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare

60 Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului spre rejudecare.

61 În speță, Curtea nu dispune de elementele necesare pentru a se pronunța în mod definitiv asupra excepției de inadmisibilitate ridicate de Comisie în cadrul procedurii din primă instanță, întemeiată pe dreptul recurentelor de a exercita acțiunea împotriva deciziei în litigiu. Același lucru este valabil și în ceea ce privește fondul acțiunii, acest aspect al litigiului implicând și examinarea unor elemente care nu au fost nici apreciate de Tribunal în ordonanța atacată și nici dezbătute în fața Curții.

62 În consecință, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului pentru ca acesta să se pronunțe cu privire la excepția de inadmisibilitate invocată de Comisie care se întemeiază pe faptul că recurentele nu ar îndeplini cerințele prevăzute la articolul 263 al patrulea paragraf TFUE.

Cu privire la cheltuielile de judecată

63 Întrucât cauza este trimisă spre rejudecare Tribunalului, se impune ca cererea privind cheltuielile de judecată aferente prezentei proceduri de recurs să se soluționeze odată cu fondul.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) **Anulează Ordonanța Tribunalului Uniunii Europene din 19 iulie 2017, BPC Lux 2 și alții/Comisia (T-812/14, nepublicată, EU:T:2017:560).**

2) **Trimite cauza spre rejudecare Tribunalului Uniunii Europene.**

3) **Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Semnături